

РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „АНГЕЛ КЪНЧЕВ”

Факултет: Бизнес и мениджмънт

Предмет: Европейска цивилизация

Реферат:

**На „Памет за злото, изкушение за доброто”, Цветан
Тодоров**

Изготвил: Мария Куцарова

Проверил: проф. дфн П. Ангелова

Специалност: МИО

/ /

Курс: 4

Група: 42

Фак. № 085042

Гр. Русе

2014

Нацизъм и комунизъм

Според автора сравнението между комунизъм и нацизъм е необходимо, въпреки, че е отхвърляно от обществото поради ред причини. Според него те много си приличат, но също така имат съществени разлики. И комунизмът и нацизмът са вид тоталитаризъм, т.е. имат следните общи същностни черти: нужда от революционна фаза, превръщането на колективната автономност в чиста привидност, отхвърлянето на индивидуалната автономност, всяческо предпочитание на монизма пред плурализма, конфликтът като истина за живота, радикалното премахване на различията като цел на обществото, следователно системно унищожаване на част от населението, повсеместен терор, програмен колективизъм. Двете движения изхождат от обща критика на либералната демокрация и на индивидуалната самостоятелност – и двете черпят сили от кланетата през Първата световна война.

Според авторът двата режима – нацизъм и сталинизъм – се поддават на рационално изучаване. Въпреки че като цяло има резервираност те да бъдат възприети разционално, тъй като и Сталин и Хитлер са окачествявани като луди, параноични или ирационални, защото по-този начин поставяме преграда между тях и нас, защото ние като нормални човешки същества не бихме постъпили така. Но ако разгледаме по-отблизо, ще видим, че решението на Сталин да подложи на гладна смърт селското население от най-плодородните области е логично следствие от неговите представи относно естеството на съветската държава, ролята на селячеството в нея или собствената си функция на ръководител. От тук става ясно, че въобще няма място за ирационалност, същото се отнася и за Хитлер, въпреки че контекстът е различен: и то се вписва логично в неговия проект за преобразяване на света. От тяхна гледна точка – Сталин и Хитлер – техните решения, макар и много по-престъпни, за тях самите не са били нито повече, нито по-малко разционални от нашите всекидневни решения. Ако се придържаме единствено до логиката на държавата, се разбира, защо някой бива набеден за враг в очите на останалото население, защо му се отнемат всички блага. Също така се вижда какво губи държавата – компетентни и предани служители, безплатна и ефективна работна ръка. Така например подобни действия, които не са асимилирани от хората като логични за тоталитарната държава, изискват секретност и преиначаване. Кристалната нощ – типичен пример за антисемитското гонение – бива всячески разгласявано, но окончателното решение остава държавна тайна. По-същия начин в Русия явно се гонят противниците, а при процесите срещу висши комунистически кадри се изтръгват фалшиви признания, за да могат да бъдат осъдени.

Тоталитарните управляващи смятат, че се стремят към добро. Както се казва пътят към ада е постлан с добри намерения. Например в комунистическият проект всички индивидуални воли трябва да бъдат подчинени на волята на Партията и всяка друга легитимност извън произтичащата от нейната власт трябва да бъде унищожена. Това обяснява и защо се избиват най-убедение комунисти в името на комунизма. По същия